

Протеклих дана присуствовали смо правој Рашомонијади око тога да ли пацијент Срећко Ранковић (34) из Лазаревца, који о свом здравственом статусу поседује два опречна налаза, из две најугледније здравствене установе у земљи, Клиничког центра Србије и Војно-медицинске академије, има или нема леви бубрег!? Наиме, Ранковићу је 2005. у КЦС оперисана трбушна аорта, што је несумњиво спасло његов живот, али му тада нико није предочио могућност да би функција његовог бубрега могла бити угрожена. Након прегледа на ВМА сазнао је да на снимку левог бубрега – нема! Јавност је за Ранковићев здравствени проблем сазнала након емисије „Увећање“ на ТВ Б92 (04.03.09) у којој је председница Удружења за заштиту пацијената „Реакција“, Јасмина Лехлајтнер, изнела овај случај, позивајући се на медицинску документацију коју поседује.

У прилогу који је ТВ Б92 емитовао наредног дана, чули смо више детаља. Ранковић се, како је навео, са новим налазима са ВМА обратио лекарима КЦС, очекујући објашњење о томе како је бубрег „нестао“, међутим, то је код лекара изазвало љутњу, зашто се уопште обратио другој установи, на њега су викали, вређали га, а када су схватили да пацијент неће одустати од потраге за истином, „центлменски“ су му понудили инвалидску пензију!??

Уместо да добије релевантно објашњење, па и извињење хирурга Института за кардиоваскуларне болести КЦС који је Ранковића оперисао, јер му благовремено није објаснио које га потенцијалне опасности вребају, уследила је и додатна права лавина напада на медије, удружење „Реакција“, па и самог пацијента!?

Министар здравља (или само министар лекара?) др Томица Милосављевић – одмах је најавио кривичну пријаву против председнице „Реакције“, оптужио је медије, НВО, али ни пацијент није поштеђен. Након три дана, наложио је да се уради конзилијарни преглед како би се дошло до веродостојног медицинског налаза. Ранковић је пристао да се преглед обави на ВМА. У уторак (10.03.09) преглед је урађен у 8.20h пре подне,

али ни након консултација, до 15.30h лекари ВМА нису том човеку ставили на увид медицински налаз!!! У тренутку док аутор пише овај текст, Ранковић још увек чека на свој налаз у холу ВМА. Шта му преостаје, да све анализе обави на неутралном терену, негде ван Србије.

Они који дуже памте, сетиће се случаја Мартиновић. Несрећног човека са Косова кога су Албанци на најсуровији начин измасакрирали пивском флашом, да би касније он био оптужен да је сам себе провредио! Нико од лекара, у име лажног мира и „братске солидарности“, није смео, али ни хтео да каже истину. Није било згодно, из политичких разлога. Истину су нам саопштили лекари из Лондона, након што је урађена експертиза, у којој је јасно наведено да Мартиновић није могао сам себе да повреди на тако бруталан начин. Случај „Мартиновић“, који се догодио пре готово три деценије, ушао је у историју бешчашћа српске медицине.

Као у Бекетовим комадима – да није трагично, било би смешно до суза. Случај „нестали бубрег“ парадигма је српског здравства – пацијент све плаћа (преко доприноса, све чешће и све више из свог џепа), заузврат, од њега се очекује да ћути, да ништа не пита, да трпи, арчи своје време у недоглед (никада му неће прецизно рећи када ће стићи на преглед, за колико сати, дана, недеља, месеци...) да заборави на своје достојанство, јер се ту увек нађе неко коме је до вике, ружних речи и бахатог понашања, а ако нешто пође како не треба, да прихвати сву одговорност на своја плећа!

Уколико до сада нисмо знали, време је научимо – у државном здравству раде Богови, сишли су директно с неба, за свој рад не одговарају никоме, на пацијенте по свом нахођењу могу да вичу, да их вређају, понижавају, уцењују – без икаквих последица. Колективно ћутање болесних и унесрећених у доброј мери је кумовало сумраку једног од најважнијих јавних сервиса грађана, уз несагледиве последице.

Руку на срце, још увек има лекара који часно раде свој посао, правих следбеника Хипократа. Њима треба одати признање, јер етичност још нису спремни да погазе. Ипак, брине то што их је из дана у дан све мање, посебно на руководећим функцијама, где се јако ретко виђају.

Недавно је ухапшен председник Управног одбора Универзитетске дечије клинике у

Београду, др Борис Стајковац. Између осталог, сазнали смо да су њему, али и свим члановим УО мандати, према слову закона, истекли још 2005! Пуне четири године сви чланови УО (два члана се никада нису појавила ни на једном састанку УО, а не зна се ни ко су?!) нелегално су управљали једном од најзначајнијих дечијих здравствених установа у земљи, која је I наставна база Медицинског факултета у Београду. Чија је то кривица? Медија? НВО? Можда пацијената који се у овој установи лече? Републички повереник за информације, Родољуб Шабић, недавно се пожалио да није могао да добије медицинску документацију труднице из Краљева, која је умрла на порођају. Директор Здравственог центра Краљево, др Драган Арсић, одбио је да госп. Шабићу документацију стави на увид?! Ко је крив? Медији, НВО, пацијенткиња?

Ипак, у оштрој конкуренцији за „директора месеца у државном здравству“, највише изгледа за титулу има др Драган Станојевић, први човек болнице „Народни фронт“ новим мерама за борбу против корупције. Искуства која бивше породиле носе из ове установе, а могу се наћи на сајту грађанске иницијативе „Мајка храброст“, заслужују високо место код Риплија. Остаје горак утисак да се у Србији жене не порађају, већ се теле

. На будуће мајке, нечије супруге, у државном породилишту лекари, сестре, техничари, могу да вичу, да их вређају, да од њих изнуђују новац, све то се сматра такорећи, „фолклором“, дакле, ништа лоше. Присуство оца на порођају у овој болници није пожељно. Уколико неко баш инсистира, цена је 17.000 динара! Безболан порођај, уз, такозвани „епидурал“ (цена ињекције у апотеци којим се ова интервенција изводи не прелази

пет

евра), у болници кошта, такође 17.000 динара. Нечија месечна плата.

Против корупције исти директор бори се легализацијом корупције – убудуће, уз „подразумевајућих“ 500 евра гинеколозима, породиле ће моћи да плате и болници додатних 20.000 динара! Др Станојевић најављује адаптацију једног броја соба соба у ВИП апартамне, по „приступачним“ ценама (100 евра на дан)?!

Сав тај „бизнис“ пролази без проблема у државном ресурсу. Породиле које немају новца за апартамент ићи ће у собе, које ће, с обзиром на то да зграда није хармоника да се растеже, у собе са већим бројем постеља. Сви плаћамо доприносе, а само ће повлашћени имати сав комфор. Где су ту праведност, једнакост, доступност у јавном здравственом сектору?

Зашто Србија нема приватна породилишта, као све европске земље? Нема одговора. Да ли смо власници наших одлука, наших новчаника, наших живота, или неко други одлучује у наше име? Лекара можете изабрати само и једино у државном дому здравља, а ако неко одлучи да се лечи код приватника, Министарство здравља нема за то разумевања. Да ли је ту реч о дискриминацији? Наравно.

Уствари, све је то у складу са недавним апелом председника државе Бориса Тадића да сви морамо учинити напор да заштитимо сиромашне! Здравство, на том плану даје свој допринос. Нови ценовници за „ванстандардне“ услуге, „вечерње“ клинике у државном ресурсу, узурпација државне имовине у коју смо сви улагали, али сада само „посвећени“ могу да је користе у своје приватне сврхе, требало би да буде део некакве реформе здравства.

Државни здравствени систем отуђио се од грађана у најгорем смислу те речи. Сам себи је постао сврха. Пацијенти у њему нису људи, већ објекти на којима се изводи интервенција. Техничка. Новац који сваког месеца уплаћујемо у државну здравствену касу, не вреди ништа. За нас, кад год нам треба, њега нема. Плаћамо све више из свог џепа. Здравље у држави Србији није, као у већини уређених држава, посебна друштвена вредност. Само роба. Поуздано знам, живела сам у Минхену, то нема никакве везе са Европом.